Cena zł 60.—

Filatelista POLSKI

Nr 4 Kwiecień 1949 Rok II

Wszystkim Czytelnikom
i Sympatykom naszego pisma
składamy życzenia

ZDROWYCH I WESOŁYCH
ŚWIĄT!

Redakcja i Administracja
„Filatelisty Polskiego"

UWAGA POCZĄTKUJĄCY ZBIERACZE!

Dziś w numerze rozpoczynamy drukować nowy dział pt. „*MŁODY FILATELISTA*"

Filateliści!

Znaczki polskie i zagraniczne
najkorzystniej kupisz i sprzedasz

Poznańska Filatelia

właśc.: Jarosław Średziński

POZNAŃ

ulica Armii Czerwonej nr 2

Rok założenia 1922
Telefon 31-58

CENNIK Nr 5
za przesłaniem znaczka 20,— zł
PINCETY NIKLOWANE LUKSUSOWE
sztuka 375,— zł

OKAZJE!

Traugutt 25 gr (Wodzowie) niebieski	zł	2.000
Getto Łódź, 3 wartości. komplet czysty	„	1.200
b. G. G. Kopernik, cięty, papier żółty, czysty	„	1.300
— „ — blok „	„	12.000
10 + 10 zł cięty! „	„	12.500
Podlepki „Extra“ 1000 sztuk	„	120
jak wyżej 10 paczek (10.000 sztuk)	„	950
zeszyty do dublet — duży format zł 30 — 100 sztuk	„	2.200
„ „ mały „ „ 20 — 50 „	„	850

poleca:

ZACHODNIA AGENCJA FILATELISTYCZNA

P. POPKIEWICZ i W. RUBINOWICZ

Katowice, Kochanowskiego 11. Tel. 343-10

Oddział: Warszawa, Marszałkowska 116 (róg Złotej)

Kupujemy stale za gotówkę wszelkie znaczki Europy i Zamorza. — Prosimy o oferty z cenami.

FILATELISTA POLSKI

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY FILATELISTYCE W POLSCE

Nr 4 | Kwiecień 1949 | Rok II

DR A. HARTMAN

Filatelistyka i pseudo-filatelistyka w okresie wojennym 1939—1945 poza granicami Polski

Okres wojenny 1939—45 w Filatelii Polskiej obfitował w bardzo różne i liczne wydania znaczków, nalepek, naklejek, bloków, kart i stempli. Niestety, prawie wszystkie te wydawnictwa, z wyjątkiem znaczków londyńskich, mają mniejszy czy większy charakter spekulacyjny i chociaż poniżej rozpatrzę je kolejno, czynię to nie dlatego, aby zachęcić filatelistów do zbierania, lecz aby ich zorientować co, gdzie i kiedy wydano, zbieranie zaś, jest rzeczą indywidualną.

Można mieć do tych wydawnictw sentyment, że zostały wydane w polskich obozach wojskowych lub jenieckich, że mają polskie napisy i orzełki, że były używane pocztowo, a nawet pocztą lotniczą, że miały charakter opłat pocztowych lub charytatywny na P. C. K. lub inne cele, ale mimo to wydaje mi się, że ceny jakie za nie płaci się obecnie nie są usprawiedliwione, gdyż często „rzadkości" te były fabrykowane celowo z myślą o dobrym zarobku lub z błahego powodu i nigdy nie miały i nie będą miały pełnej wartości filatelistycznej.

Poniższe dane mogą zawierać pewne niedokładności i braki, ale za trudno jest zebrać cały materiał, a zwłaszcza autorytatywne dane o wysokości nakładów, czasie używalności i inne szczegóły.

A) FRANCJA X. 1939 — VI. 1940.

Pierwsze jakby oznaki odżycia działalności Polskiej Poczty, po pogromie wrześniowym 1939 r., spotykamy we Francji już jesienią 1939 i wiosną 1940 r. kiedy to na korespondencji z obozów lub urzędów wojskowych pojawiają się pieczątki z nazwami jednostek wojskowych w języku polskim, francuskim lub obu razem.

Każdy obóz wojskowy czy ośrodek szkolny miał swoją pieczątkę z nazwą jednostki, nr dziennika i datą; były one przeważnie podłużne, odciskane różnokolorowymi tuszami.

Listy i karty wojskowe zwykle do 20 g były wolne od opaty pocztowej. Wystarczyło tylko napisać litery F. M. (Franchise Militaire). Listy cięższe, polecone i ekspresy podlegały normalnym opłatom pocztowym wg taryfy francuskiej.

Korespondencja wychodząca z obozów wojskowych podlegała cenzurze i dopiero wtedy otrzymywała pieczątkę „Censure Militaire" i pieczątkę Oficera Pocztowego Le Vaguemestre (odb. 1). Ta ostatnia często była przystawiana i do korespondencji urzędowej.

Było wiele typów tych pieczątek, przeważnie jednak były okrągłe. W otoku była nazwa jednostki wojskowej lub obozu, miejscowość po polsku i po francusku a w środku Le Vaguemestre.

Pieczątki z nazwami jednostek wojskowych (odb. nr. 2 i 3) nie mają żadnego znaczenia pocztowego, ani filatelistycznego, są jednak zbierane raczej ze względów sentymentalnych; natomiast pieczątki Oficera Pocztowego „Le Vaguemestre" są oznakami czysto pocztowymi i powinny być zbierane.

W obozach wojskowych używano też wiele typów kart pocztowych z kolorowymi chorągiewkami: polską, francuską i angielską i z literami F. M., lecz nie miały one żadnego charakteru urzędowego.

Aby podnieść prestiż i znaczenie Armii Polskiej we Francji Emigracyjny Rząd Polski w Paryżu wszedł w kontakt z Rządem Francuskim celem uregulowania spraw pocztowych. Powstała wtedy Polska Sekcja Pocztowa przy Min. Skarbu. O ile mi wiadomo w obozach wojskowych miały być zorganizowane specjalne Polskie Urzędy Pocztowe z polsko-francuskimi stemplami. O znaczkach nie było mowy, tym mniej, że korespondencja wojskowa z obozów nie podlegała żadnej opłacie, więc i znaczki były zbyteczne, przy tym Francuzi byli przeciwni tworzeniu państwa w państwie. Do polskich postulatów otworzenia Polskich Urzędów Pocztowych odnosili się dość przychylnie. Żyjący wówczas I. J. Paderewski gorąco popierał myśl wydania polskich znaczków pocztowych, jednak załamanie się Francji w 1940 roku unicestwiło wszelkie projekty.

Niezależnie od Polskiej Sekcji Pocztowej różni spekulanci i kombinatorzy wzbogacili Filatelistykę Polską swymi wydaniami.

W kwietniu 1940 w obozie Coëtquidan (Morbihan) I-sza Polska Dywizja z okazji odejścia na front wydała tzw. Blok Coequidański (Koetkidański) (odb. nr. 4). Wydanie to otacza gęsta tajemnica. Dokładnie nie wiedomo kto i z czyjego rozkazu wydał ten blok. Nakład jego wynosił około 200 sztuk, były drukowane na polowej drukarence wojskowej w kolorze różowym. Większość tych bloków zginęła w czasie wojny, ocalało jakoby ok. 40 szt. Znaczenia filatelistycznego nie mają żadnego, choć nieuświadomieni filateliści płacili za niego w W. Brytanii 10—12 funt. szt.

Po odejściu na front listy żołnierzy I-szej Polskiej Dywizji były kasowane stemplem „Poste aux Armées" (odb. nr. 5), bez podawania miejscowości, jedynie polskie nazwiska nadawców i adresatów świadczą o polskim charakterze. Wszelka korespondencja z terenów objętych działaniami wojenymi miała taki stempel.

Również korespondencja pochodząca z wyprawy Brygady Podhalańskiej na Narvik nosiła stemple „Poste - Navale" i tylko po polskich nazwiskach można poznać ich polski charakter.

W dniu 3 maja 1940 r. dzięki prywatnej inicjatywie (por. Aleksander Stocki) Kancelaria M. S. Wojsk. w Paryżu na niektórych listach dolepiała znaczki francuskie z dziurkowanymi literami „W. P." (Wojsko Polskie). Znane są listy ofrankowane takimi znaczkami, chociaż korespondencja wojskowa do 20 g była wolna od opłaty pocztowej (F. M.). Następujące znaczki francuskie zostały sperforowane literami „W. P.".

LES ÉDITEURS des journaux philatéliques du monde entier sont priés de bien vouloir nous envoyer leurs publications; ils recevront en échange régulièrement notre revue mensuelle „Filatelista Polski"
ul. Lodowa 22 m. 2 Poznań.

Nos correspondants étrangers sont priés d'affranchir philatéliquement

Nr kat. Gibbons	No kat. Zumstein	Wartość	Typ	Przygotowano
415	171	20 c.	siewczyni	100 szt.
498	271	2 c.	„	100 „
499	272	3 c.	„	100 „
505 b	351	30 c.	„	100 „
508	262	50 c.	Paix	2800 „
511 b	265	90 c.	„	500 „
591 c	409	2.50 fr.	Ceres	250 „
591 c	410	3.00 fr.	„	750 „
620	390	5 c.	Merkury	500 „
621	391	10 c.	„	500 „
623	394	20 c.	„	500 „
625	396	30 c.	„	400 „
626	397	40 c.	„	400 „
627 a	438	50 c.	„	400 „
629	400	70 c.	„	100 „
634	414	90 + 35 c.	Czerw. Krzyż	40 „
635	415	70 + 50 c.	Górnik	40 „
643	423	1.00 fr.	Iris	300 „
644	446	1.30 fr.	„	300 „
657	440	70 c.	Languedoc	100 „
658	443	90 c.	Lyon	100 „
659	449	40 + 60 c.	Żołnierz	75 „
660	450	1 fr. + 50 c.	„	75 „
662	452	80 + 45 c.	Joffre	75 „
663	453	1 fr. + 50 c.	Foch	75 „

Zaledwie niewielka część tych znaczków nielegalnych została naklejona na korespondencję, część była w posiadaniu „wydawcy", a pozostałość, podobno, zniszczono w Le Verdon, gdzie odbyło się ładowanie na statki angielskie.

Trzeba tu jeszcze podkreślić, że literki W. P. niczym specjalnym nie różniły się od innych dziurkowanych liter, stosowanych przez różne firmy handlowe francuskie, celem zabezpieczenia znaczków pocztowych przed użytkiem pracowników. Dlatego też znaczki te nie miały wcale ani cech, ani charakteru polskich znaczków.

Ponieważ było to wydanie czysto spekulacyjne (p. „Filatelista Polski" nr 10), oczywiście żadnego znaczenia pocztowego, ani filatelistycznego nie posiadają. Karygodnym jest, że pewne indywidua korzystając z sytuacji tworzą „nowe znaczki" naciągając nieuświadomionych filatelistów na „rzadkości" za grube pieniądze.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

OD REDAKCJI

Z powodu wielkiej ilości napływających zgłoszeń subskrypcji na 1/3 „Filatelisty Polskiego" z roku ub. przedłużamy ostateczny termin do 30 kwietnia. Po tym terminie żadnych zgłoszeń uwzględniać nie będziemy.

W następnym numerze ogłosimy wynik konkursu „F. P." na najlepsze prace z dziedziny filatelistyki polskiej.

STANISŁAW MIKSTEIN — Kraków

Przedsiębiorstwa pocztowe, ich podział, uprawnienia i znaczki do opłaty przesyłek

W prywatnych przedsiębiorstwach poczowych uprawnionymi do wydawania znaczków są czynniki określone ich statutami zatwierdzonymi przez władze państwowe a więc w pocztach miejskich — Rady Miejskie lub Burmistrzowie, w pocztach obozowych do 1945 r. — Najstarsi obozu z aprobatą władz niemieckich obozowych, w prywatnych przedsiębiorstwach — ich właściciele lub kierownicy.

Obszar, na którym dane znaczki jako stwierdzające uiszczenie z góry opłat posiadają zdolność frankatur, czyli zwalniają odbiorcę przesyłki od dopłat, jest już uprzednio omówiony przy podziale i uprawnieniach różnych przedsiębiorstw pocztowych.

W myśl powyższych na prawnych przepisach pocztowych (Konwencji i Ordynacji poczt.) opartych wywodów, musi być przeprowadzony ścisły i urzędowymi dokumentami ugruntowany dowód, że dane wydawnictwo naśladujące lub przedmiotowo podobne do znaczków pocztowych, jest znaczkiem pocztowym. W braku takiego dowodu takie wydawnictwo jest albo fałszerstwem znaczka pocztowego albo nalepką o jakimkolwiek innych charakterze np. spekulacyjnym, charytatywnym, pamiątkowym lub t. p.

Odnośnie zatem do wszystkich wydawnictw opisywanych jako rzekome znaczki rzekomych poczt nienależących do Światowego Związku Pocztowego musi być dokumentarnie dowiedziony:

Kontakt Wlkp. Klubu Filatelistów z ZSRR.

Od dłuższego już czasu Klub zabiegał o nawiązanie stosunków wymiennych z ZSRR. Starania te uwieńczone zostały powodzeniem. Otrzymaliśmy obszerny list od **Kółka filatelistów przy Domu Uczonych Akademii Nauk ZSRR w Moskwie.** Do listu dołączono większą ilość znaczków radzieckich, za które wyślemy równowartość w znaczkach polskich. Oto treść listu:

„Kółko Filatelistów przy Domu Uczonych Akademii Nauk ZSRR po zaznajomieniu się z listem Panów z dnia 2 września 1947 r. adresowanym do Poselstwa ZSRR w Warszawie i przesłanym za pośrednictwem wszechzwiązkowego Towarzystwa Związku Kulturalnego z zagranicą wita z zadowoleniem Ich chęć nawiązania stosunków i wymiany filatelistycznego materiału z filatelistami radzieckimi celem dalszego pogłębienia przyjaźni Związku Radzieckiego z Polską.

Kółko nasze ma nadzieję, że ustalą się trwałe przyjacielskie stosunki z Wielkopolskim Klubem Filatelistów i wymiana wzajemna znaczków pomiędzy poszczególnymi jego Członkami".

Z filatelistyczny pozdrowieniem
Zastępca Przewodniczącego Kółka
przy Domu Uczonych Akademii Nauk ZSRR
(podpis) B. Krywcow
Sekretarz: (podpis) Winer

Pierwsze za tym kroki do nawiązania stosunków filatelistyczno-wymiennych pomiędzy obu Bratnimi Narodami poczyniliśmy i przekonani jesteśmy, że odtąd wymiana odbywać się będzie regularnie.

1. Przez jakie czynniki zostały one wydane,

2. Czy dane czynniki uzyskały zezwolenie naczelnych władz danego kraju do prowadzenia przedsiębiorstwa pocztowego, (a zatem dla obszaru Niemiec i Włoch po 1945 r. od wojskowych alianckich władz okupacyjnych, które na podstawie prawa międzynarodowego wyłącznie były uprawnione do sprawowania pełnej administracji okupowanych terenów a tym samym i organizacji poczt.)

3. Jakie tereny i jaki zakres czynności pocztowych zostały tym przedsiębiorstwom przyznane udzielonymi mi zezwoleniami władz.

4. Czy przedsiębiorstwa te faktycznie na tym terenie wykonywały służbę pocztową w określonym zezwoleniem zakresie.

5. Czy świadczenia tych przedsiębiorstw były bezpłatne czy płatne,

6. Czy opłaty za świadczenia pocztowe tych przedsiębiorstw były dobrowolne czy przymusowe i według jakich taryf.

7. Kto w tych przedsiębiorstwach pocztowych był uprawniony do wydawania znaczków mających służyć za dowody uiszczenia należytości za ich świadczenia,

8. Czy na przesyłkach musiały być nalepiane znaczki tych przedsiębiorstw, jako dowody uiszczenia należności za ich tranport,

9. Jakie przesyłki były zwolnione od opłat i na jakiej podstawie,

10. Czy przedsiębiorstwa te były uprawnione do przyjmowania przesyłek adresowanych poza teren przyznany im do obsługi pocztowej udzielonym zezwoleniem,

11. Jeżeli zaś przyjmowały przesyłki adresowane poza teren przyznany im zezwoleniem do obsługi pocztowej to jakim i którym innym przedsiębiorstwom przekazywały takie przesyłki do dalszego transportu i a) na jakich podstawach prawnych lub umownych oraz b) czy za opłatą czy też bezpłatnie; jest to tzw. sprawa tranzytu uregulowana dla przedsiębiorstw nienależących do Zw. otwarta a jednak zasadnicza.

W szczególności zaś odnośnie do wydawnictw tzw. obozów i osiedli w Niemczech i Włoszech po 1945 r., tak istnienie odpowiednich przedsiębiorstw pocztowych w obrębie nich, jak i prawne podstawy ich powstania, organizacji, obsługiwanego terenu, zakresu działania oraz czynników uprawnionych do wydawania znaczków, ujęte w powyższych jedenastu punktach nie zostały dotychczas dokumentarnie udowodnione, a skutkiem tego wydawnictwa im przypisywane choćby nawet nosiły napisy „POCZTA" i były naklejane na przesyłki nie dowodzą, czy są znaczkami pocztowymi w rozumieniu definicji podanej na wstępie, czy nalepkami o jakimkolwiek innym charakterze np. dobroczynnym, patriotycznym, propagandowym, historycznym lub pamiątkowym, nienależącym do znaczków pocztowych a zatem także i do filatelistyki.

Stratus

Revue mensuelle

Miesięcznik
Międzynarodowego
Klubu Wymiany

Abonament roczny 310 frs

Adres: STRATUS, Dir. Jane Domenic et Robert Verlon

29 rue de Boves 29

Amiens (Somme)

Francja

MARIAN DUŃSKI — Gomunice

Znaczki wydane w Rudniku n/S.

W sierpniu r. 1944 Urząd Pocztowy w Rudniku nad Sanem jako miniaturowe „państewko" przedrukował pozostałe po okupancie znaczki Generalnej Gubernii i pamiętając o masowej fabrykacji nadruków „Porto" z roku 1919, pobił niejako rekord, stwarzając aż 71 różnych znaczków przy 4 typach nadruków. Przystępując do opisu tych sui generis „NADRUKÓW" opieram się na materiale nadesłanym z Urzędu Pocztowego w Rudniku i otrzymanym od p. St. Litwaka z Rudnika liście. Oto treść pisma Urzędu Pocztowego w Rudniku:

Rudnik n/Sanem 18. 11. 1945 r.

„W odpowiedzi na pismo z dnia 12. 11. 1945 r. oznajmiam, że przedruk znaczków poniemieckich o wartości ogólnej 4029 zł odbył się dnia 7-go sierpnia 1944 r. nadrukiem „Poczta Polska Rudnik n/Sanem". Oryginał protokołu odesłany został do Min. Poczt i Telegr. mieszczącego się w tym czasie w Lublinie. Odpisy protokołu wydane zostały filatelistom na ich prośbę. Powód przedruku wraz z celem ogłoszenia o tym fakcie w piśmie filatelistycznym przesłali tut. Filateliście odpis protokołu wraz z odpisem do prof. Miksteina w Krakowie, u którego można uzyskać bliższe dane. Znaczki nabyć Pan może tylko u filatelistów, których adres Panu podaję. Znaczki zostały wszystkie rozsprzedane w czasie od 7 sierpnia do końca września 1944 r. W załączeniu przesyłam Panu jeden znaczek 1.20 zł i odciski stempli, którymi dokonano przedruku.

Z poważaniem
Kosierb, p. o. nacz. urzędu"

A oto odpis listu z 31. 3. 46 r. filatelisty rudnickiego p. St. Litwaka; jako odpowiedź na mój list z dnia 25. 11. 45 r.:

„Po wypędzeniu niemieckiego okupanta, co miało miejsce dnia 26. 7. 1944 r., zaczęło się życie w naszym mieście szybko normalizować, a równocześnie zachodziła potrzeba uruchomienia urzędu pocztowego, co nastąpiło dnia 30 lipca 1944. Dnia 7 sierpnia 1944 r. dokonano nadruku w Urzędzie Pocztowym na znaczkach GG. pozostawionych przez okupanta. Znaczki te były w obiegu do dnia 26. 9. 1944. Nadruków dokonano w 4 typach jak niżej:

Typ I. Nadruk czterowierszowy „Poczta / Polska / w Rudniku / kreska unieważniająca niemiecki napis."

Typ II. Nadruk czterowierszowy „Poczta Polska / Rudnik / n/Sanem / kreska unieważniająca napis niemiecki".

Typ III. Czterowierszowy napis pieczątką metalową, „Poczta Polska (łukiem) / orzeł stylizowany / Rudnik / n. Sanem".

Typ IV. Dla znaczków wyższej wartości. U góry „Polska" pieczęt-

ką gumową, pod obrazkiem „Rudnik n/Sanem" stempelkiem metalowym oraz kreska unieważniająca napis niemiecki.

Do nadruków typu I i II użyto stempelków gumowych, które uległy szybkiemu zniszczeniu, gdyż użyto do druku tego tuszu, którego używa się zwykle do pieczęci metalowych. Sporządzono w końcu pieczęć metalową, którą dokonano nadruków typu III.

Nadruków dokonano na następujących znaczkach:

A. seria budowlana. B. Podobizna Hitlera. C. Widoki (duży format. D. urzędowe. E. kartki pocztowe.

Wydanie — wartość — nakład

		typ	I	II	III	IV
A.		10 gr	4		10	
		48 „	5		37	
B.		2 „	16	13	135	
		6 „	13	5	135	
		8 „	110	186	463	
		10 „	91	176	434	
		12 „	303	326	1135	
		16 „	6	5	35	
		20 „	30	35	163	
		24 „	213	621	1141	
		30 „	53	75	185	
		40 „	230	83	222	
		48 „	5	10	45	
		50 „	129	231	365	
		60 „	193	431	814	
		80 „	148	231	460	
		1.— zł	132	281	405	
		1,20 „	15	14	102	
		1.60 „	14	13	51	
C.	I. wyd.	2.— „				13
	II. „	2.— „				19
	I. „	4.— „				13
	II. „	4.— „				41
		6.— „				17
	II. „	10.— „				19
D.	I. „	60 gr		3		
	II. „	8 „	4			
	II. „	12 „	3			
	III. „	12 „		3		
	II. „	24 „	3	3		
	III. „	60 „	4			
E. kartki pocztowe					170	

Ogółem przedrukowano 10911 szt. znaczków.

Zestawienie powyższe pokrywa się mniejwięcej z zestawieniem podanym przez prof. A. Łaszkiewicza w jego dziele „Znaki Pocztowe Polski Demokratycznej" str. 73. Podaje on, że ogółem wydano 71 różnych wartości, podczas gdy T. Gryżewskiego katalog wykazuje tylko 64 wartości. Nie wydaje się prawdopodobne, żeby nakłady typu I, II i IV były praktycznie użyte przez publiczność z uwagi na to, że te nakłady sięgają najwyżej 40 egzemplarzy. Wykupili je po prostu filateliści w celach spekulacyjnych. Co do nakładu III przyjąć można, że był on częściowo rozprowadzony pomiędzy publiczność dla frankatury. **Jeżeli zatem chcemy nazwać wydanie rudnickie wydaniem lokalnym, odnieść się to może jedynie do nakładu III.**

KAŻDY filatelista polski winien być członkiem stowarzyszenia filatelistycznego. Będzie to z korzyścią dla niego i dla filatelii polskiej.

Znacie już

austriackie graficznie wysoko postawione czasopismo filatelistyczne

„Merkur Kurier"

zawierające ilustrowane artykuły o znaczkach austriackich, środkowoeuropejskich i innych, tudzież dokładny bogato ilustrowany reportaż nowości całego świata oraz miesięczne dodatki do katalogu Zumsteina?

Pismo to wychodzi co miesiąc i kosztuje rocznie zł **1000**

Numer okazowy za 1 kupon międzynarodowy

Merkur Kurier,

International Magazine of Philately, Innsbruk (Tyrol) P. O. Box 250 (Austria)

Biuro Filatelistyczne
T. GRYŻEWSKI
ŁÓDŹ, Piotrkowska 51
Skrytka pocztowa Nr 330
Poleca w wielkim wyborze znaczki polskie i zagraniczne. Kupuję znaczki polskie przedwojenne lepsze i w walucie złotowej (niestemplowane), płacąc 50% cen katalogu Gryżewskiego

PROF. STANISŁAW MIKSTEIN — Kraków

Projekty na polskie znaczki

Dla historii filatelistyki interesującymi są nie tylko definitywne znaczki, ale również i projekty różnych grafików.

W niniejszej no atce podaję też szereg projektów art. graf. Mieczysława Wątorskiego, wykonywanych w latach 1945/46.

Pierwsza z załączonych reprodukcyj przedstawia trzy projekty na znaczek z okazji rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem. Przyjęty został pierwszy projekt, który ukazał się jako znaczek w dniu 14 lipca 1945 r.

Druga reprodukcja przedstawia po lewej stronie projekty z 1946 r. na pamiątkowy znaczek obozu śmierci w Majdanku i na znaczki lotnicze.

Projekty na znaczki Majdanka obrazują: pierwszy z napisem u góry „MAJDANEK — KREMATORIUM 1941—1944" przywóz i palenie zwłok zagazowanych, drugi poniżej z napisem „MAJDANEK — KOMORA GAZOWA 1941—1944" męczeńską śmierć gazowanych pod obserwacją gestapowców a trzeci z napisem „MAJDANEK — OBÓZ ŚMIERCI 1941—1944" przewóz zwłok do krematorium na tle ogólnego widoku obozu w Majdanku. Przyjęty został wówczas projekt J. Wilczyka, który ukazał się jako znaczek 29 kwietnia 1946.

Projekty na znaczki lotnicze przedstawiają: pierwszy — samolot nad polskim wybrzeżem z oznaczeniem

Kołobrzegu, Gdyni, Gdańska i Elbląga, poniższy drugi — ładowanie przesyłek na samolot a trzeci dolny — samolot nad Starym Miastem Warszawy.

Mieczysław Wątorski przed wojną pracował jako artysta grafik w Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych w Warszawie. Obecnie zamieszkały w Krakowie projektował z powojennych znaczków nr 34 — 5 zł Grunwald, nr 63 — 3 + 5 zł walki Polaków w Hiszpanii i nr 66 — 3+7 zł Orzeł Piastowski ,w rocznicę powstania Śląskiego. Nadto wykonał szereg obrazów z historii poczty polskiej i powstania warszawskiego dla Muzeum Poczty i Telekomunikacji w Warszawie.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Filatelistę Polskiego"!

Drodzy młodzi Przyjaciele!

Wielkopolski Klub Filatelistów w Poznaniu, wznawiając swą działalność po wojnie skromnymi z początku biuletynami kwartalnymi, pokusił się w ubiegłym roku o wydanie pierwszego w Polsce Demokratycznej miesięcznika fachowego pt. „Filatelista Polski".

W drugim roku swego istnienia czasopismo nasze zamierza nawiązać kontakt z młodzieżą, pouczyć ją, być jej doradcą i przyjacielem, wiedząc że pierwsze kroki w filatelistyce są trudne, skoro brak przewodnika.

W kąciku naszym znajdziecie więc zwięzłe artykuliki na temat interesujących Was zagadnień, znajdziecie odpowiedzi na Wasze pytania, znajdziecie też dział rozrywek. Z wszelkimi sprawami zwracajcie się więc do redakcji naszego kącika, nadsyłając zapytania, życzenia, artykuliki. Zwierzajcie się z Waszych wątpliwości, i powiedzcie, jakie tematy i jakie zagadnienia Was najwięcej interesują. Odpowiadać Wam będziemy na łamach naszego pisma możliwie obszernie, aby i inni korzystać mogli z odpowiedzi — szerzej omawiać będziemy sprawy, wymagające szerszego potraktowania.

W ramach naszego „exposé" chcielibyśmy uwzględnić korespondencję z Waszymi rówieśnikami w kraju i zagranicą, oraz sprawę kółek szkolnych. Prosimy więc wszystkich młodych, do których nasze czasopismo dociera, aby zgłaszali się do nas ci, którzy poszukują korespondentów celem wymiany myśli, znaczków, pocztówek, całostek, stempli okolicznościowych itd. (podać dokładny adres, wiek, kraj i zakres zbierania). Pamiętać wtedy należy o jednym kardynalnym obowiązku: sprawą honoru musi być dla każdego filatelisty sumienne wykonywanie swych zobowiązań wobec korespondentów!

Kółka szkolne? Ależ owszem! Założyć je możecie jako sekcję ZMP, ZHP, PCK, LM czy innego stowarzyszenia. Wiecie przecież dobrze, kto wśród Was zbiera znaczki. Zgrupujcie się, omawiajcie swoje zbiory, pouczajcie się wzajemnie! Gdy jednak na tej drodze napotkacie jakieś trudności, zwróćcie się wtedy zbiorowo do nas, a my z całą pewnością Wam odpowiemy, Wam poradzimy.

Są wśród Was napewno szaradyści: ci niech przysyłają nam do umieszczenia swoje zagadki, szarady, łamigłówki (wykonane tuszem na dobrym papierze) — Redakcja wyznaczać będzie nagrody w postaci znaczków dla autorów i za dobre rozwiązania.

Poszukujemy również młodych talentów o zacięciu literackim, którzy niechaj nam przysyłają swoje spostrzeżenia, poruszą pewne zagadnienia, podzielą się swymi wiadomościami, doświadczeniami, projektami wzgl. ulepszeniami w filatelistyce. Zamierzając podzielić się pewnymi wiadomościami na podstawie dostępnej Wam literatury czy prasy filatelistycznej, podajcie źródło, z którego zaczerpnięto wiadomość. Podpisujcie się pełnym imieniem i nazwiskiem, podając dokładny adres — gdyż anonimy pójdą bezapelacyjnie do kosza!

Stajemy więc do pracy, zapraszając do niej wszystkich Was, młodzi

W następnym numerze ukaże się artykulik pt. „Co zbierać." Wszelką korespondencję dla „Młodego Filatelisty" prosimy kierować pod adresem: Mgr. B. Mulewski, Nakło n/Notecia (Gimnazjum).

Naucz się na znaczkach pokochać Ojczyznę swoją, a obcych szanować!

Przyjaciele! Stawiamy pierwsze kroki na łamach czasopisma, które pierwsze w Polsce zorganizowało, w skromnych narazie ramach, poradnik — przewodnik dla Was. Musicie nauczyć się zbierać znaczki z rozumem, systematycznie, oszczędnie, musicie poznać tak bogaty dział kolekcjonerstwa, jakim jest filatelistyka!

Mgr B. Mulewski

Znaczki Filatelistyczne

Sprzedaż
kupno
i zamiana

FUTERKO MAURYCY
Wrocław, ul. M. J. Stalina 86

ZAGRANICA SZUKA WYMIANY

CZECHOSŁOWACJA

Emil Sir, Veleslavinova 4, **Zabreh n. Mor.** CSR.

Josef Zapletal, Vsetin, Tyrsova 1272 165, Morava - CSR.

Jan Kalabis, Ostrava I, Nova radnice IV 425 U. N. V.

RUMUNIA

Victor I. Stanica, Strada Brancoveanu 161 **Turnu-Severin (Romania)** szuka wymiany z Polska. (1 zł — 0,50 lei lub Yvert 1948). Kor. po franc.

MIĘDZYNARODOWE BIURA WYMIANY

USA

Ed Hopps, 2240 Medil, **Chicago 47,** ILL, USA

WŁOCHY

The Aetne Exchange Club, P. O. Box 213, **Catania** (Italy).

FRANCJA

Le Grand Club d'Echange „Les Amities Mondiales" 28 rue V. Hugo - **Le Mans** (France).

40 коп
ПОЧТА ГАГРЫ СССР
ПОЧТА СОЧИ СССР
ПОЧТА КИСЛОВОДСК СССР
ПОЧТА СУХУМИ СССР
ПОЧТА КРЫМ СССР
ПОЧТА СОЧИ СССР
300 ЛЕТИЕ ОТКРЫТИЯ С. И. ДЕЖНЕВЫМ ПРОЛИВА МЕЖДУ АЗИЕЙ И АМЕРИКОЙ
1648-1948
40 ПОЧТА СССР 40
ПОЧТА СССР
М. В. ЛОМОНОСОВ
ПОЧТА 40 СССР
ПОЧТА СССР
XXX БЕЛОРУССКОЙ ССР
БССР
ПОЧТА 40 СССР
ПОЧТА 1 СССР
ПОЧТА СССР 30
ПОЧТА СССР 40
ПОЧТА СССР 1

NOWOŚCI FILATELISTYCZNE

POLSKA

Wprowadza się ponownie do obiegu i sprzedaży kartki pocztowe z motywami wielkanocnymi będące w obiegu w roku ubiegłym. Znaczek wytłoczony na tych kartkach zawiera nadruk „10 zł" w kolorze czarnym oraz nad znaczkiem skasowanie poprzedniego napisu określającego cenę sprzedażną kartki. Z lewej strony znaczka znajduje się nowy nadruk „Cena 15 zł".

PRZYJAŹŃ POLSKO-CZECHOSŁOWACKA

Z okazji tygodnia przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej od 7 do 14 marca 1949 r. Urząd Pocztowy PRAHA 1 używał datownika okolicznościowego z napisem „Tyden Ceskoslovensko-Polskeho Pratelstvi" (reprodukcja), Warszawa zaś używała w tym czasie kasownika okrągłego, obok którego mieści się w dwurzędzie napis „Przyjaźń Polsko-Czechosłowacka".

Z. S. S. R.

W roku 1949 Związek Radziecki wydał szereg pięknie wykonanych znaczków, z których część reprodukujemy w dzisiejszym numerze.

Na wstępie widzimy serię przedstawiającą widoki z różnych uzdrowisk na Krymie i Kaukazie. Wszystkie wartości opiewają na 40 kop. c. ziel. (Gagry — widok na morze),
sepia (Soczi — ogród botaniczny),
niebieski (Kisłowodsk — panorama),
fioletowy (Piatigorsk — pomnik z orłem),
oliwkowy (Suchumi — panorama),
brunatny (Krym — zamek na skale),
liliowy (Soczi — ogród botan.),
nieb. ziel. (Soczi — autostrada im. Stalina).

Ku uczczeniu 300-letniej rocznicy odkrycia Cieśniny Berringa między Ameryką i Azją przez Kozaka Deżniewa w roku 1648 wydano 2 znaczki 40 kop. szaro-oliwk. i 1 rub. czarny. Oba znaczki przedstawiają przylądek Deżniewa.

Z okazji jubileuszu Akademii Umiejętności w Leningradzie ukazały się 3 znaczki z których 40 kop. karm.-brun. i 50 kop. c. zielony wyobrażają pierwszego rosyjskiego akademika M. W. Łomonosowa a ostatni za 1 rub. c. nieb. gmach Akademii.

Dwa znaczki 40 kop. czerwony i 1 rub. szmaragdowy wydano z okazji 30-lecia Białoruskiej Republiki.

Wreszcie na 225-letni jubileusz miasta Swerdłowska (Ekaterinburg) ukazała się seria przedstawiająca fragmenty tego miasta. Notujemy 30 kop. nieb., 40 kop. fiol., 1 rub. ziel. Znaczki są cięte i ząbkowane.

ARGENTYNA

W ub. roku wydano z okazji IV Zjazdu w Buenos Aires 2 znaczki lotnicze, 45 c. fiol. Brun. (Herkules dźwigający glob ziemski) i 70 c. ciemno-oliwk. (mapę Argentyny i glob ziemski, na którym rozwarty cyrkiel wskazuje Stany Zjednocz. A. P. i Południ.)

W Argentynie upaństwowiono Koleje Żelazne, to też z tej okazji wydano znaczek dużego formatu za 10 c. niebieski, wyobrażający koło uskrzydlone pędzące po szynie.

INDONEZJA

Reprodukujemy 4 znaczki lotnicze wydano przez Rzeczpospolitą Indonezyjską. Znaczki te są trójbarwne, przepięknie wykonane przez Drukarnię Państwową w Wiedniu. Jest to część wydanych przez Indonezję znaczków przed okupacją holenderską. Ogółem wydano 27 różnych znaczków, w tym 21 opłatnych, 2 pospieszne i jak dotychczas 4 lotnicze. Wątpliwym jest, czy były one kiedy w Indonezji, raczej przypuszczać należy, że Drukarnia Państwowa w Wiedniu rozsprzedaje je dla pokrycia kosztów druku.

Notujemy (pierwszy kolor ramy, drugi środka):

10 S. c. fiol. — c. brun. (samolot),
20 S. c. ziel. — karmin. (samolot nad zatoką)
30 S. granat. — liliowy (grupa lotników)
1 R. c. brun. — czerw. brun. (lotnicy nad mapą)

STANY ZJEDNOCZONE A. P.

Dnia 3 marca br. ukazał się znaczek okolicznościowy z okazji setnej rocznicy przyłączenia stanu Minnesota do U. S. A.

Przedstawia on wołu zaprzężonego do dwukołowego wozu, używanego wówczas w okolicach Czerwonej rzeki (Red River), po 3 centy — niebieski.

IZRAEL

Dnia 16. 2. 49 r. wydano z okazji otwarcia I. Parlamentu Izraela znaczek dużego formatu przedstawiający Jerozolimę, gdzie dokonano uroczystego otwarcia. Znaczek jest koloru blado-czekoladowego, tło zaś wraz z sylwetką miasta popielate. Wartość 250 Mils, ząbkowany.

Projektowana seria lotnicza na razie nie ukaże się.

NIEMCY

Z okazji otwarcia „Targów Lipskich" (6—13. 3. 49.) wydano 2 wartości 30 + 15 (czerwony) oraz 50 + 25 (niebieski). Po wojnie wydano ogółem 8 znaczków z okazji Targów Lipskich, które mają tworzyć jedną serię. Wydane w bież. roku dwa znaczki należą do tej samej serii i są ósmą i dziewiątą jej wartością. Tym samym mamy przed sobą mniejwięcej połowę całej serii. Dalsze wartości ukażą się podczas następnych targów.

REPUBLICA ARGENTINA
AEREO
45
REPUBLICA ARGENTINA
70c
AEREO
CORREOS
10c
REPUBLICA ARGENTINA
EL RIEL ES NUESTRO
1948 - 1 MARZO - 1949
POS UDARA
10s
REPOEBLIK INDONESIA
POS UDARA
20s
POS UDARA
30s
POS UDARA
1R
ISRAEL
250
MINNESOTA
TERRITORIAL
CENTENNIAL
1849 - 1949
RED RIVER OX CART
3¢
UNITED STATES POSTAGE
3¢
LEIPZIGER MESSE 1949
DEUTSCHE POST
LEIPZIGER MESSE 1949
DEUTSCHE POST
50
25

KOMUNIKATY STOWARZYSZEŃ

KRAKÓW

V. doroczne Walne Zebranie, któremu przewodniczył Ob. J. Ryblewski odbyło się w dniu 6 marca 1949. Po złożeniu sprawozdania ogólnego przez Prezesa dr Pajdaka, kasowego przez Skarbnika K. Radwańskiego oraz Kom. Rewiz. przez Ob. Kajtasza — udzielono absolutorium ustępującemu Zarządowi. Z powodu skreślenia członków zalegających z wkładkami i przekształcenia się (częściowo w roku bieżącym) Sekcji w Rzeszowie, Tarnowie, Wrocławiu i Kielcach na samodzielne Towarzystwa, zaznaczył się duży ubytek w liczbie członków, która wynosi dzisiaj 176. P. T. F. liczyło się zawsze z tą możliwością i uważa, że przez umożliwienie skupienia się filatelistów w tych środowiskach spełniło dobrze obowiązek wobec filatelistyki polskiej.

Do Zarządu na rok bieżący wybrano: Prezes Pikulski Zdzisław, V-prezes mgr Jarosc Mieczysław, Skarbnik I — Radwański Kazimierz, Skarbnik II — Sagan Walenty, Sekretarz Lipski Andrzej oraz członkowie: Bigaj Stanisław, Zaleski Miecz., Macheta Mieczysław. Do Kom. Rewiz. weszli Nesterski Ludwik, Kamiński Stefan, Szwaja Jan, a jako zastępcy Stefański Eugeniusz i Wimmer Jan.

KATOWICE

Roczne Walne Zebranie Śląskiego Stowarzyszenia Filatelistów w Katowicach odbyło się dnia 4. 3. 1949 r. pod przewodnictwem Dra Bukajło.

Po obszernych sprawozdaniach udzielono ustępującemu zarządowi absolutorium i wybrano nowy zarząd w następującym składzie: Prezes: Żmidziński Leszek, Wiceprezes mgr Korcyl Lucjan, Sekretarz: mgr Sołtyński Stanisław, Skarbnik: Antonik Rudolf, Członek: dr Znaniecki Leon.

Do Komisji Rewizyjnej wybrano: dyr. Sobczyńskiego Zbigniewa, mgr Góreckiego Tadeusza, Heskiego Karola.

Do Sądu Koleżeńskiego: inż. Woysława Gustawa, dra Bukajło Franciszka, Łabanowicza Jana

Do Komisji Dewizyjnej: Szrama Edwarda, Kozy Józefa, Inż. Wichrowskiego Romana, Kostura Jerzego, Nowaka Jana.

Walne Zebranie uchwaliło jednogłośnie nadać Ob. Profesorowi Stanisławowi Mikstejnowi oraz Kostoszowi Muzeum Poczt i Tele-Adolfowi Schoppemu za ich wybitne zasługi dla polskiej filatelii godność „Członków Honorowych" Śl. Stowarzyszenia Filatelistów.

Z ubolewaniem stwierdzono, że na 192 członków otrzymało nasze Stowarzyszenie tylko 177 serii i 50 bloków Roosewelta.

Walne Zebranie zakończono loterią. Adres sekretariatu jak dotychczas: Katowice, ul. Żwirki i Wigury 6/4.

DROBNE OGŁOSZENIA

International Correspondence and Exchange Club „Metropolis". Prospekty wysyła: **I. Halas — Lubno** k/Gorzowa (Wlkp.)

Wymiany, przyjacielskiej korespondencji z filatelistami (nawet początkującymi) w kraju, zagranicą — poszukuje **M. Pełkiewicz — Warszawa**, Dobra 31/34.

Turcja!! Poszukuję tylko lepszych tureckich do zbioru. Proszę zażądać listę braków. **W. Urbański Poznań**, Marcelińska 61.

Poszukuję listów z kasownikami prowizorycznymi z okresu 1944—1947 r. Dam w zamian znaczki polskie lub kupię. Wr. erw proszę porozumieć się. **Stan. Adamski, Warszawa**, Filtrowa 86 m. 70.

Uwaga Filateliści! Za 500 znaczków Polski Demokratycznej (także obiegowych) daję 250 szt. zagranicznych. **Z. Bartoszkiewicz**, Poznań 1, Skr. p. 165

Cennik ogłoszeń: Cała strona zł 5000, pół strony zł 3000, 1/4 str. zł 2000, 1/8 str. zł 1500. Drobne ogłoszenia: pierwsze słowo (tłustym drukiem) zł 20, każde dalsze zł 10. Członkowie wszystkich Stowarzyszeń Filatel. płacą 50%. Członkowie Wielkp. Klubu Filatel. mają prawo do 1 **bezpłatnego** ogłoszenia rocznie.

Wydawca: Wielkopolski Klub Filatelistów w Poznaniu.

Adres Redakcji: Poznań, ul. Lodowa 22 m 2

Adres Administracji: Poznań, ul. Pamiatkowa 21 m. 8 — Konto PKO V - 5716

Komitet Dewizowy Wlkp. Klubu Filat. w Poznaniu

Skr. Pocztowa Urzędu Poczt. Poznań 1 nr 253

Editing Office: Poznań 5 (Poland), ul. Pamiatkowa 21 m. 8.

Yearly subscription (about 10 issues) $ 2.—. Advertisements: 1/1 page 15 USA Doll., 1/2 page 10 Doll. 1/4 page 6 Doll. Small adv. 0,05 Doll. a word. (thick print 0,10 Doll.)

Czcionkami Drukarni Wydawniczej, Poznań ul. Strzałowa nr 2a K-58497

Austria najkorzystniej!

Ceny w szwajcarskich frankach. Oferta bez zobowiązania, sprzedaż w międzyczasie zastrzeżona. Numeracja według katalogu Zumstein 1949

633	3 Pfg. przedruk . .	1	wart.	1.55
634/37	Hitler przedruk . .	4	,,	—.06
638/41	okoliczn. przedruk .	4	,,	—.97
642/47	przedruk kratka . .	6	,,	—.82
647/I/IV	markowe kratka . .	4	,,	4.95
648/70	herby	23	,,	—.28
671	1 + 10 dobrocz. . .	1	,,	—.39
672/94	Graz	23	,,	11.50
695/711	trąbka	17	,,	—.28
712/44	krajobrazy	33	,,	1.05
745	Uno	1	,,	—.36
746/49	Renner — seria . .	4	,,	1.38
750/53	Renner blok . . .	4	,,	60.—
754/61	Nigdy nie zapominać	8	,,	—.42
762	Kongres Sowiecki .	1	,,	—.06
763/67	Nagroda Austrii .	5	,,	—.82
768	950-lecie Austrii . .	1	,,	—.07
769/78	katedra Stefana . .	10	,,	1.—
779	Schubert	1	,,	—.01
780	Grillparzer	1	,,	—.02
781/2	Ziehrer, Amerling .	2	,,	—.14
783/90	Targi Wiedeńskie .	8	wart.	—.29
791	Derby 47 r. . . .	1	,,	—.02
792/801	Artyści	10	,,	—.28
802/8	lotnicze	7	,,	—.88
809/14	jeńcy wojenni . .	6	,,	—.06
815/16	prowiz. 0.75, 1.40 .	2	,,	—.04
817	telegraficzny . . .	1	,,	—.02
818/33	krajobrazy	16	,,	2.55
834	Olympijski . . .	1	,,	—.17
835/44	Odbudowa	10	,,	1.38
845/54	TBC (kwiaty) . . .	10	,,	1.38
855/61	Dom artystów . .	7	,,	1.45
872/9	Katedra w Salzburgu	8	,,	1.12
	Stifter	1	,,	—.11
	S 1.— Renner . . .	1	,,	—.16
	Gwiazdkowy . . .	1	,,	—.12
	krajobrazy	16	,,	2.45
	Na dzieci (nowość!)	4	,,	—.80
166/79	herby — dopłaty . .	14	,,	—.20
180/94	trąbka — dopłaty . .	15	,,	—.22
195/222	nowe dopłaty . . .	28	,,	2.95

Regulacja przekazem lub w drodze wymiany za inne europejskie znaczki. Przy zapytaniach prosimy dołączyć 1 międzynarodowy kupon.

Zumsteina Katalog 1949 (Europa) dostarczam po cenie Fr. szw. **12,50.** (Za 1 kupon międzynarodowy zaliczam Fr. szw. **0,40**)

Mamphil Stamp Trust,

Schaan Liechtenstein — Szwajcaria

Kupujemy za gotówkę

1. Znaczki polskie przedwojenne szczególnie lepsze wartości w seriach i pojedyńczo * i ○
2. ze znaczków Polski Demokratycznej
   Wodzowie 3 wartości * i ○
   Traugutt 5/25 * i ○
   Kościuszko 5/50 * i ○
   B. I. E. — blok * i ○
   Wszystkie wydania okolicznościowe ○
3. Lepsze znaczki zagraniczne

Prosimy o łask. oferty z podaniem posiadanych ilości i ceny żądanej za poszczególne gatunki. Znaczków prosimy narazie bez naszego wyraźnego zamówienia **nie nadsyłać!**

* = niestemplowane, ○ = stemplowane

Dom Filatelistyczny

JAN WITKOWSKI

POZNAŃ, SW. MARCINA 18 I Ptr.

Telefon 2781 Rok założenia 1926

Polecamy nasze Albumy do znaczków polskich oraz bogaty wybór znaczków. Cenniki na żądanie!